

۵۲۷۲۵۸

بسم الله الرحمن الرحيم

از نگاه افسری امام علی (ع)
معارف پژوهش

خط تماس گردان ۱۳۹۶

(مجموعه خاطرات امیر سرتیپ دوم جانباز عباس فرخی در عملیات بدر)

عباس فرخی

سرشناسه	: فرخی، عباس، ۱۳۳۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: خط تماس گردان ۱۷۴: مجموعه خاطرات امیر سرتیپ دوم جانباز عباس فرخی در عملیات بدر/ عباس فرخی؛ [برای] دانشگاه افسری امام علی (ع)، معاونت پژوهش.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه افسری امام علی (ع)، مرکز نشر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۳۰۹ ص.: مصور، نقشه (رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۲۲-۶۹-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: این کتاب در خصوص خاطرات امیر سرتیپ دوم جانباز در عملیات بدر در جنگ تحمیلی می باشد.
عنوان دیگر	: مجموعه خاطرات امیر سرتیپ دوم جانباز عباس فرخی در عملیات بدر.
موضوع	: فرخی، عباس، ۱۳۳۹ -- خاطرات
موضوع	: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷. -- خاطرات
موضوع	: Personal narratives -- Iran - Iraq war, ۱۹۸۰ - ۱۹۸۸
موضوع	: سرداران -- ایران -- خاطرات
موضوع	: Generals -- Iran -- Iraq war
شناسه افزوده	: دانشگاه افسری امام علی (ع)، معاونت پژوهشی
شناسه افزوده	: of Research Imam Ali Military University, Deputy
شناسه افزوده	: دانشگاه افسری امام علی (ع)، مرکز نشر
شناسه افزوده	: Prof. Imam Ali Military University
رده بندی کنگره	: DSR۱۶۲۹/۳۷۵۷ آ ۳ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی	: ۰۸۴۳۰۹۲/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۸۱۷۷۶۵

عنوان کتاب:	خط تماس گردان ۱۷۴ (مجموعه خاطرات امیر سرتیپ دوم جانباز عباس فرخی در عملیات بدر)
مؤلف کتاب:	عباس فرخی
طراح جلد:	سید نعیم محسنی
صفحه‌آرا:	مجید بشیرزاده
ویراستار:	کوروش پاکفر
ناشر:	انتشارات دانشگاه افسری امام علی (ع) ^(۱)
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
قیمت:	۱۹۰۰۰۰ ریال
نوبت چاپ:	اول، ۱۳۹۶
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۷۹۲۲-۶۹-۹
صندوق پستی:	۱۳۱۷۸۹۳۴۷۱
تلفن:	۶۶۴۶۷۴۴۴
پست الکترونیک:	Imamali.nashr۹۲@gmail.com

نشانی: تهران، خیابان امام خمینی (ع)، روبروی مجلس سابق، دانشگاه افسری امام علی (ع)^(۲)
کلیه حقوق برای دانشگاه افسری امام علی (ع) محفوظ است.

۱	مقدمه
۳	دفتر اول: وقایع قبل از شروع عملیات
۴	از هر دست بدی از همون دست هم پس می گیری
۱۹	ادغام نیروهای عمل کننده
۲۳	سربازان و بسیجیان با دلی به پهنای آسمان
۳۰	دفتر دوه: وقایع حین اجرای عملیات بدر
۳۱	منتظر دستور باشید
۴۰	قابل شمار و ندادن
۵۶	پیاپی شده در سانس و حرس بدون شناسایی قبلی
۶۴	استقرار در خط دفاعی لشکر عاشورا
۷۸	تدارک رسانی لشکر عاشورا
۸۳	دریافت دستور جدید از فرمانده گردان
۹۵	پناه گرفتن در داخل کانال خط دفاعی عراقی ها
۱۰۳	سقوط هواپیمای ملخ دار عراقی
۱۰۸	ملاقات با فرمانده شجاع لشکر ۲۱ حمزه
۱۱۳	ملاقات مهم با فرمانده گردان ۱۷۴
۱۱۵	اولین فرشته نجات از راه رسید
۱۱۸	دریافت دستور جدید از فرمانده گردان ۱۷۴
۱۱۹	توصیه های ارزشمند جناب سرهنگ بهمنی
۱۲۲	دیدار با فرمانده شجاع گردان ۱۷۱
۱۲۳	دریافت یادداشت کتبی از فرمانده گردان
۱۲۴	حرکت به سمت خط تماس لشکر حضرت رسول (ص)
۱۲۸	حضور گردان ۱۷۴ در خط تماس لشکر حضرت رسول (ص)

۱۳۷.....	آرایش خط تماس گروهان یکم گردان ۱۷۴.....
۱۴۰.....	دریافت دومین بسته غذایی.....
۱۴۲.....	افزایش تحرکات دشمن.....
۱۴۴.....	ابلاغ دستورات لازم به فرماندهان دسته.....
۱۴۶.....	مجروحیت سرباز وظیفه عدنان محسن پور.....
۱۵۱.....	از هوش رفتن فرمانده گروهان!.....
۱۵۹.....	ملاقات و هماهنگی با فرمانده گروهان دوم گردان ۱۷۴.....
۱۶۱.....	حضور مقام زدید کننده سپاه در گروهان یکم گردان ۱۷۴.....
۱۶۴.....	آغاز پاتک رهی دشمن.....
۱۷۲.....	شروع آتش تهیه اسوی دشمن برای اجرای پاتک جدید.....
۱۷۳.....	شلیک اولین و آخرین موشک مایه تکا.....
۱۷۷.....	دومین فرشته نجات از راه رسید.....
۱۷۹.....	پیشروی نیروهای پیاده دشمن و خط محارب گردان ۱۷۴.....
۱۸۱.....	اولین تغییر موضع دسته یکم و حضور بیسیه های در محل.....
۱۸۴.....	تشکیل تیم شکار علیه نیروهای هجومی دشمن.....
۱۸۹.....	سومین فرشته نجات الهی از راه رسید.....
۱۹۰.....	تیر اندازی ناموفق فرمانده گروهان.....
۱۹۵.....	برگشتن تیم شکار از مأموریت.....
۱۹۶.....	دومین تغییر موضع دسته یکم.....
۱۹۸.....	ادامه پاتک نیروهای پیاده دشمن.....
۲۰۴.....	فرمانده گروهان در نقش دیده بان توپخانه خودی.....
۲۰۹.....	توقف کامل پاتک دشمن و آغاز عقب نشینی گروهان.....
۲۱۵.....	تخلیه آخرین مجروح گروهان.....
۲۱۹.....	شهادت آخرین شهید گروهان.....
۲۲۶.....	حرکت با پای پیاده بر روی پل شناور.....

۲۲۹.....	رسیدن به انتهای پل و ورود به جزایر مجنون
۲۳۳.....	خروج از جزایر مجنون و حرکت به سمت منطقه تجمع گردان
۲۴۵.....	ورود گروهان به منطقه تجمع و استقرار در محل قبلی
۲۵۱.....	دفتر سوم: وقایع بعد از اجرای عملیات بدر
۲۵۲.....	عیادت درجه داران با مرام گردان ۱۷۴ از فرمانده گروهان یکم
۲۵۳.....	مطلع شدن از سرنوشت سرباز خاطی امدادگر بهداری
۲۵۷.....	رسیدگی وضعیت سرباز وظیفه فرهاد وحیدنیا
۲۵۹.....	حضور جناب سرهنگ کلهر فرمانده شجاع تیپ ۳ لشکر ۲۱ حمزه
۲۶۲.....	حضور فرماندهان عملیات بدر در قرارگاه عملیاتی جنوب
۲۶۸.....	سخنرانی شهید یادگار فرماندهان شرکت کننده در عملیات بدر
۲۷۱.....	مراجعت از قرارگاه جنوب به منطقه تجمع
۲۷۴.....	حرکت از منطقه تجمع به سمت خرمشهر
۲۷۸.....	استحمام بیش از ۱۳۰ نفر در حمام سیر یک ناله
۲۸۰.....	حضور سر زده جناب سرهنگ حسنی سعدی در گردان ۱۷۴
۲۸۳.....	به روایت تصویر
۲۹۹.....	نقشه ها و کروکی ها

اساس روایات مندرج در این کتاب، تنها حول محور چهار شبانه روز از عملیات بدر است که جمعی از رزمندگان ارتش جمهوری اسلامی ایران در قالب یک گروهان رزمی پیاده در آخرین روزهای اسفند ماه سال ۱۳۶۳ در منطقه عملیاتی شرق رودخانه دجله در داخل خاک عراق رقم زده‌اند. روایت‌گر این کتاب پس از فارغ التحصیلی از دانشکده‌ی افسری نیروی زمینی ارتش، با درجه ستواندومی در رسته پیاده و کسب تجربه‌ی خدمتی کوتاهی در چند عملیات پدافندی، در اسفند ماه سال ۱۳۶۳ در عملیات آفندی «بدر» مسئولیت فرماندهی گروهان یکم گردان ۱۷۴ پدافند تیپ ۳ لشکر ۲۱ حمزه را برعهده داشته و این، اولین عملیات آفندی است که وی در آن شرکت داشته است.

با توجه به نوع وابعاد رشته شده در کتاب، روایت‌گر مخاطب اصلی خود را افسران جوان فارغ التحصیل دانشگاه‌های افسری وروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و همچنین دانشجویان مشغول به تحصیل دانشگاه‌های مزبور در نظر گرفته و سعی نموده به دلیل فراموشی بخشی از خاطرات، با اندکی اختصار و تصرف در وقایع، روایات وقایعی را که وی طی مدت حضورش در عملیات بدر شاهد بوده، برای مخاطبین پیش گفته، به گونه‌ای بیان نماید که خوانندگان بتوانند از تجربیات حاصل از آن، بهره‌براری آموزشی لازم به عمل آورده و با مطالعه مطالب این کتاب، توانایی تجسم فضای حاکم بر آن فرمان پیاده شرکت کننده در عملیات آفندی را در دوران دفاع مقدس کسب نمایند.

گرچه شکل جنگ در دو، سه دهی اخیر دگرگون شده و در حد حاسر به طور یقین در آینده، جنگ‌ها از نظر شکلی با شیوه‌های جنگ در دوران هشت ساله‌ی دفاع مقدس قابل مقایسه نیست و نخواهد بود؛ اما نباید فراموش کرد که تمامی جنگ‌ها از بُعد ماهیت، همانند هم بوده و طرفین درگیر در عملیات، چه در گذشته، و چه در زمان حال و آینده؛ به دنبال موضوعاتی مانند کشتن و کشته نشدن، نابودی ماشین جنگی حریف، کاهش تلفات و خسارات نیروهای خودی، پیشروی در سرزمین خصم (حمله یا آفند)، دفاع در برابر تهاجم هوایی، زمینی و دریایی دشمن (پدافند)، انجام حرکات به عقب (عملیات تأخیر، عقب نشینی و عقب روی)، اقدامات پدافند غیر عامل، اقدامات آمادی و امداد رسانی، انجام اخراجات، تلاش در جهت

تقویت میل به جنگیدن در نیروهای خودی و تقلیل روحیه جنگجویی نیروهای دشمن، اجرای عملیات روانی و ... می‌باشند.

از آنجا که اعتبار معنوی تجربیات هشت سال دفاع مقدس، همچون گنجی گرانبها به شمار رفته و ارزش آن همسنگ با خون‌بهای هزاران شهید گلگون کفن آن دوران سراسر افتخار است؛ لذا بر تمامی کسانی که آن دوران را درک نموده و به هر شکلی توانایی انتقال تجارب آن برهه تاریخی را به نسل‌های آینده دارند، واجب است در این زمینه، در حد توانایی خود، قدمی بردارند. نام این اثر به پاس ارج نهادن به مقام والای شهدای گرانقدر گردان ۱۷۴ پیاده، که از آغاز پایان جنگ تحمیلی در جبهه‌های مناطق جنوب، غرب و شمال غرب کشور، حضور فعال داشت، از افسران گردان قهرمان، اقتباس شده است و امید آن می‌رود خوانندگان گرامی، به خصوص افسران جوان و دانشجویان دانشگاه‌های افسری نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران بتوانند از مآل ارائه شده در این کتاب، به ویژه موارد زیادی از ۲۰۹ مورد زیرنویس آن (جهت تشریح برخی موارد خاص) که حاصل تجربیات دوران دفاع مقدس بوده و قابلیت آن را دارد که مورد استفاده آموزشی کلاس افسران و فرماندهان جوان قرار گیرد و با علامت (*) در ابتدای زیرنویس مشخص شده است، بهره‌ایسته ببرند. شایان ذکر است عمده زیرنویس‌های مرتبط با مفاهیم و واژه‌های نظامی، از کتاب ارزشمند «فرهنگ واژه‌های نظامی» اثر زنده یاد سرتیپ ستاد محمود رستمی از یادگاران و فرماندهان دوران دفاع مقدس برگرفته شده تا به غنای علمی کتاب پیش روی بیفزاید.

این کتاب در سه بخش که در عنوان بندی از هر بخش تحت نام دفتر اول، دوم و سوم یاد شده است، به شرح زیر تنظیم گردیده و هر بخش، حاوی چندین روایت است.

الف - وقایع قبل از آغاز عملیات بدر.

ب - وقایع حین اجرای عملیات بدر.

پ - وقایع بعد از اجرای عملیات بدر.